

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **P.**, bývajúceho v B., zastúpeného JUDr. R., advokátom so sídlom v B., proti žalovanej **F.**, so sídlom v B., **o ochranu osobnosti**, vedenej na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 45 C 113/2005, o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 12. júna 2007 sp. zn. 5 Co 175/2006 a rozsudku Okresného súdu Bratislava II z 25. januára 2006 č.k. 45 C 113/2005-297, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky **z r u š u j e**

1/ výrok rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 12. júna 2007 sp. zn. 5 Co 175/2006, ktorým potvrdil rozsudok Okresného súdu Bratislava II z 25. januára 2006 č.k. 45 C 113/2005-297, a súvisiaci výrok o náhrade trov odvolacieho konania,

2/ rozsudok Okresného súdu Bratislava II z 25. januára 2006 č.k. 45 C 113/2005-297.

Vec vracia Okresnému súde Bratislava II na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bratislava II rozsudkom z 25. januára 2006 č.k. 45 C 113/2005-297 zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal, aby súd uložil žalovanej povinnosť 1/ zrušiť opatrenia: a/ zo dňa 18. apríla 2005 č. X. o zákaze výkonu zdravotníckej starostlivosti, b/ zo dňa 3. mája 2005 č. X. o dočasnom prerušení výkonu práce, c/ zo dňa 24. mája 2005 č. X. o predĺžení dočasného prerušení výkonu práce, 2/ doručiť Ministerstvu zdravotníctva SR, Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, Univerzite K., L. fakulte UK, Tlačovej

agentúre SITA ospravedlňujúci list, v ktorom žalovaný uvedie: „Skutočnosti, ktoré sa týkajú činnosti žalobcu P. vo funkcii prednostu X. kliniky F. B. pri uzatváraní sponzorských zmlúv s pacientmi tejto kliniky v súvislosti s ich uprednostňovaním pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti a ktoré sú uvedené v našich opatreniach z 18. apríla 2005 č. X. o zákaze výkonu zdravotníckej starostlivosti P., z 3. mája 2005 č. X. a z 24. mája 2005 č. X. o dočasnom prerušení výkonu práce P. sú nepravdivé v častiach, v ktorých sa uvádza, že pri zaradovaní pacientov na plánované implantácie endoprotéz s vedomím P. dochádzalo na X. klinike k zneužívaniu inštitútu darovacích zmlúv a k znevýhodňovaniu poistencov, ktorí neposkytli tzv. sponzorský dar. MUDr. J. navádzal pacientov na uzatváranie darovacích zmlúv a bola preukázaná príčinná súvislosť medzi uzatváraním uvedených darovacích zmlúv a uprednostňovaním pacientov pri zaradovaní na plánované implantácie endoprotéz. Tieto opatrenia sme pre ich nezákonnosť zrušili. Súčasne sa P. ospravedlňujeme za uvedené tvrdenia v opatreniach z 18. apríla, 3. mája a 24. mája 2005, pretože sú neoprávneným zásahom do práva na ochranu osobnosti jeho občianskej a profesionálnej dôstojnosti a cti“. Ďalej zamietol žalobu aj v časti, v ktorej žiadal, aby mu súd priznal 3/ právo uverejniť informáciu o rozsudku v rozsahu jeho výroku prostredníctvom Tlačovej agentúry Slovenskej republiky a tlačovej agentúry SITA na náklady žalovaného a 4/ náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 2 000 000 Sk.

Odstránené:

Odstránené:

Zamietnutie žaloby v časti o zrušení opatrení žalovanej, ktorými žalobcovi bolo zakázané vykonávať zdravotnícku činnosť a následne dočasne prerušený výkon práce podľa § 141a Zákonníka práce odôvodnil poukazom na ust. § 1 ods. 2 Zákonníka práce a subsidiárne aj ustanovenia Občianskeho zákonníka o právnych úkonoch. V pracovnoprávných vzťahoch založených na princípe zmluvnej voľnosti zamestnávateľ nevydáva vo vzťahu k zamestnancom rozhodnutia majúce povahu správnych aktov, z ktorého dôvodu sa nemožno dožadovať ich zrušenia. Pracovnoprávne vzťahy sú založené na princípe právnych úkonov, a ak podľa zamestnanca právny úkon zamestnávateľa je v rozpore s právnymi predpismi, môže sa domáhať určenia jeho neplatnosti a náhrady škody (§ 17 ods. 3 Zákonníka práce). Pokiaľ žalobca pociťoval určitú ujmu v súvislosti so zákazom výkonu zdravotníckej starostlivosti a s týmto postupom nesúhlasil, išlo o prekážku v práci na strane zamestnávateľa, kde sa mohol domáhať ochrany svojho práva podľa pracovnoprávných predpisov.

Žalobu v časti poskytnutia primeraného zadosťučinenia vo forme ospravedlnenia za nepravdivé tvrdenia žalovanej uvedené v opatreniach žalovanej (z 18. apríla, 3. mája,

24. mája 2005) súd prvého stupňa považoval za vecne nesprávnu a nedôvodnú. Text ospravedlnenia uvedený v žalobnom petite podľa názoru súdu nezodpovedá skutkovým tvrdeniam uvedeným v označených opatreniach, a teda aj neoprávnenému zásahu do osobnostných práv žalobcu. Keďže v konaní o ochranu osobnosti žalobný petit tvorí v nároku na ospravedlnenie vzájomne neoddeliteľný celok, môže sa žalobca domáhať ochrany len za konanie, ktorým došlo k zásahu do jeho osobnostných práv; textu ospravedlňujúceho listu preto možno vyhovieť buď v celku alebo ako celok zamietnuť, žalobe nemožno vyhovieť čiastočne alebo navrhovaný text ospravedlňujúceho listu meniť. Z tohto dôvodu nárok žalobcu na doručenie ospravedlňujúceho listu označeným subjektom v pôvodnom znení ako nedôvodný zamietol. Žalovaná svoje tvrdenia opierala o zistenia jednotlivých kontrolných skupín, pričom zo záznamov kontrolných protokolov či záznamov vyplynulo, že na X. klinike žalovanej v súvislosti s uzatváraním sponzorských zmlúv došlo k porušeniu viacerých právnych predpisov, pričom skutočnosti zistené postupne vykonanými kontrolami zodpovedali skutočnostiam uvedeným v označených listoch žalovanej. Súd nemal ničím preukázané, že zistenia kontrolných skupín nemohli u žalovanej vo vzťahu k osobe žalobcu ako prednostovi kliniky vyvolať podozrenia a predbežné závery o skutočnostiach uvedených v týchto listoch. Súd prvého stupňa zastával názor, že v konaní o ochranu osobnosti nemôže súd závery a zistenia kontrolných skupín nijako spochybňovať, či preskúmať ich správnosť alebo pravdivosť. Pokiaľ žalobca poukazoval na zverejnené články a komentáre publikované v rôznych médiách, ktoré počítval ako zásah do svojej osobnostnej sféry, a ktoré boli nepravdivé, či pravdu skresľujúce tvrdenia alebo mali povahu neoprávnenej kritiky, súd prvého stupňa bol toho názoru, že žalobca sa mohol domáhať ochrany svojej osobnosti proti subjektom zásahu (médiám). Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil § 142 ods. 1 O.s.p., úspešnej žalovanej náhradu trov konania nepriznal, lebo v konaní jej žiadne trovy nevznikli.

Proti tomuto rozsudku včas podal odvolanie žalobca, ktorý žiadal pripustiť zmenu petitu žaloby, ktorú konkretizoval v odvolaní a žiadal, aby po pripustení zmeny petitu odvolací súd zrušil rozsudok súdu prvého stupňa a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Krajský súd v Bratislave rozsudkom z 12. júna 2007 sp. zn. 5 Co 175/2006 žalobcom v odvolaní navrhnutú zmenu žaloby nepripustil; napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil a žalovanej nepriznal náhradu trov odvolacieho konania. Nepripustenie zmeny žalobného petitu odôvodnil nesplnením podmienok pre vyhovenie tomuto (zmeňujúcemu) návrhu, pretože výsledky doterajšieho konania by nemohli byť podkladom pre konanie a rozhodnutie o zmenenom návrhu. Krajský súd v odôvodnení poukázal na dostatočne zistený

skutkový stav veci súdom prvého stupňa a jeho správne posúdenie po právnej stránke. V časti týkajúcej sa uloženia povinnosti žalovanej zrušiť opatrenia, ktorými zakázala žalobcovi vykonávať zdravotnícku činnosť a následne mu dočasne prerušila výkon práce s poukazom na § 141a Zákonníka práce, súd prvého stupňa žalobu v tejto časti správne vyhodnotil za vecne nesprávnu, a to s poukazom na ustanovenia Zákonníka práce a subsidiárne i ustanovenia Občianskeho zákonníka obsahujúce všeobecnú právnu úpravu právnych úkonov. Žalovaná opatrenia, ktorými mala zasiahnuť do osobnostných práv žalobcu, realizovala voči žalobcovi v postavení zamestnávateľa, vychádzajúc z existencie pracovnoprávneho vzťahu založeného pracovnou zmluvou. Keďže zamestnávateľ vo vzťahu k zamestnancom nevydáva rozhodnutia majúce povahu správnych aktov, nemožno sa dožadovať ich zrušenia. Pracovnoprávne vzťahy sú založené na princípe právnych úkonov, ktoré majú právne následky. Ak je právny úkon zamestnávateľa v rozpore s právnymi predpismi či dohodnutými zmluvnými dojednaniami, zamestnanec sa môže domáhať určenia jeho neplatnosti a náhrady škody (§ 17 ods. 3 Zákonníka práce). Pokiaľ aj žalobca pociťoval určitú ujmu v súvislosti so zákazom výkonu zdravotníckej starostlivosti, s ktorým nesúhlasil, z hľadiska pracovnoprávneho posúdenia išlo o vytvorenie prekážky v práci na strane zamestnávateľa, kde sa žalobca mohol ochrány svojho práva domáhať len podľa pracovnoprávnych predpisov. Odvolací súd sa stotožnil aj s dôvodmi zamietnutia žaloby v časti poskytnutia primeraného zadosťučinenia vo forme ospravedlnenia za nepravdivé tvrdenia žalovanej uvedené v listoch z 18. apríla 2005, 3. mája 2005 a 24. mája 2005 týkajúce sa jeho činnosti pri uzatváraní sponzorských zmlúv s pacientmi X. kliniky v súvislosti s ich uprednostňovaním pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti a z tohto titulu i náhrady nemajetkovej ujmy 2 000 000 Sk. Súhlasil s tým, že spôsob odstránenia následkov má zodpovedať obsahu, forme a rozsahu neoprávneného zásahu do určitej osobnostnej hodnoty s cieľom obnoviť stav pred neoprávneným zásahom. Zhodne so súdom prvého stupňa mal zato, že text ospravedlnenia uvedený v žalobnom petite nezodpovedá skutkovým tvrdeniam uvedeným v označených opatreniach, a teda aj zásahu, ktorým malo dôjsť k zásahu do osobnostných práv žalobcu. Správny je aj záver súdu prvého stupňa, že pokiaľ aj žalobca poukazyval na zverejnené články a komentáre publikované v rôznych médiách, ako aj vystúpenia M., ktoré pociťoval ako zásah do svojej osobnostnej sféry a ktoré boli nepravdivými, či pravdu skresľujúcimi skutkovými tvrdeniami alebo mali povahu neoprávnenej kritiky, ochrany svojej osobnosti mal domáhať proti tým subjektom zásahu (médiám), ktoré takéto informácie šíрили, resp. proti tým skutkovým tvrdeniam či neoprávnenej kritike, ktoré takto boli zverejnené. Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.

Generálny prokurátor Slovenskej republiky na základe podnetu žalobcu podal mimoriadne dovolanie proti rozsudku odvolacieho súdu v spojení s rozsudkom súdu prvého stupňa. Navrhol, aby dovolací súd zrušil rozhodnutia súdov oboch stupňov a vec vrátil Okresnému súdu Bratislava II na ďalšie konanie, lebo nimi bol porušený zákon, spočívajú na nesprávnom právnom posúdení veci a konanie bolo postihnuté inou vadou majúcou za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 243f ods. 1 písm. b/ a c/ O.s.p.). Namietal, že rozsudok krajského súdu je nepreskúmateľný, pretože jeho odôvodnenie je takmer totožné s textom odôvodnenia rozsudku súdu prvého stupňa, odvolací súd prakticky odpísal dôvody rozsudku okresného súdu a tým sa stalo, že nereagoval na početné námietky, argumenty a tvrdenia žalobcu uvedené v odvolaní. Žalobca sa domáhal ochrany osobnosti prostredníctvom odstraňovacej žaloby, ktorej účelom malo byť odstránenie neoprávneného zásahu zo strany žalovanej, t.j. zrušenie jej opatrení vydaných 18. apríla 2005, 3. mája 2005 a 24. mája 2005, pričom žalobca v žalobe celkom konkrétne vymedzil, aké následky neoprávneného zásahu žalovanej do jeho osobnostnej hodnoty mali byť odstránené. Nesprávny právny záver súdov, že žalobca sa nemôže domáhať zrušenia citovaných opatrení, pretože ide o právne úkony urobené v rámci pracovnoprávneho vzťahu a ochrany svojho práva sa mohol domáhať iba podľa pracovnoprávnych predpisov, možno vyvrátiť tým, že právne prostriedky na ochranu osobnosti sú v ustanovení § 13 Obč. zákonníka uvedené iba príkladmo (použitím slova „najmä“), a teda nevyklúčujú sa aj ďalšie formy ochrany osobnosti. Preto nemožno vylúčiť ani nárok žalobcu na zrušenie opatrení zasahujúcich do jeho osobnostných práv alebo ich vyhlásenie za neplatné v rámci konania na ochranu osobnosti. K neoprávnenému zásahu do práva na ochranu osobnosti môže dôjsť nielen neprimeraným výkonom slobody prejavu ale akýmkoľvek konaním, ktoré zasahuje do práv chránených ustanovením § 11 Obč. zákonníka a je v rozpore s povinnosťami pôvodcu zásahu, stanovenými právnym poriadkom. Na komplexnej ochrane osobnostných práv sa podieľajú aj iné právne predpisy, vrátane Zákonníka práce. K neoprávnenému zásahu do práva na ochranu osobnosti žalobcu mohlo dôjsť aj konaním žalovanej v podobe vydania opatrení v pracovnoprávnej oblasti, ktoré boli v rozpore s právnym poriadkom (Zákonníkom práce) a ako také boli objektívne spôsobilé vyvolať následky týkajúce sa osobnosti žalobcu, pričom sa nimi súčasne zasiahlo do práva chráneného § 11 Obč. zákonníka. To, že išlo o nepriaznivý následok neoprávneného zásahu už bolo v konaní pred odvolacím súdom preukázané, keďže v tom čase už bol právoplatný rozsudok Okresného súdu Bratislava II zo 17. októbra 2005 sp. zn. 15 C 150/2005, ktorým bola určená neplatnosť okamžitého skončenia pracovného

pomeru žalobcu u žalovanej. Krajský súd vec nesprávne právne posúdil, keď potvrdil zamietajúci rozsudok súdu prvého stupňa aj v časti, v ktorej sa žalobca satisfakčnou žalobou domáhal ospravedlnenia za skutkové tvrdenia uvedené v označených opatreniach a náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch. Žalobca v odvolaní uvádzal jednotlivé nepravdivé a pravdu skresľujúce údaje v návrhu ospravedlnenia. Súd pri posudzovaní ospravedľujúceho listu správne vychádzal z toho, že jeho obsah nebol celkom totožný s tvrdeniami uvedenými v opatreniach žalovanej a takýto petit žaloby vo forme uverejnenia ospravedľujúceho listu nemohol meniť; mohol však žalobe vyhovieť iba v časti, v ktorej žalobca v ospravedľujúcom liste žiadal uviesť, že tieto tvrdenia sú nepravdivé, keďže žalovaná neuniesla dôkaznú povinnosť, lebo nepreukázala, že výroky v nich uvedené boli pravdivé. Mylný je preto názor súdov, že nemožno žalobe v časti o ospravedlnenie vyhovieť iba čiastočne, pretože v tomto smere platia rovnaké závery ako pri posudzovaní a rozhodovaní o akejkoľvek žalobnej žiadosti (petite) v zmysle § 153 ods. 2 O.s.p. Za nesprávny považoval aj názor konajúcich súdov v tom, že žalobca sa v súvislosti s publikovanými článkami v rôznych médiách, ktoré podľa neho mali povahu neoprávnenej kritiky a boli pravdu skresľujúce, mal domáhať ochrany svojej osobnosti proti tým subjektom zásahu, ktoré takéto informácie šírili, pretože z hľadiska ochrany osobnosti nie je rozhodujúce, či sa žalobca chcel svojich práv domáhať proti vydavateľovi periodickej tlače, alebo voči tomu, kto tieto informácie poskytol. Keďže tvrdenia žalovanej boli v súvislosti s osobou a konaním žalobcu v masovokomunikačných prostriedkoch preukázateľne uverejnené, tieto mohli u značnej časti verejnosti (laickej) vyvolať dojem, že žalobca skutočne uprednostňoval pacientov, resp. požadoval od nich sponzorské dary alebo finančné plnenia pre seba, čo však v konaní nebolo preukázané, a preto je ich potrebné spravidla pokladať za odporujúce ustanoveniu § 11 Obč. zákonníka.

Súdy pri rozhodovaní vychádzali z toho, že záver žalovanej o tom, že žalobca bol dôvodne podozrivý zo závažného porušenia pracovnej disciplíny formami a spôsobmi, ktoré rozdielne uvádzala v citovaných opatreniach, vychádza z výsledkov šetrení, ktoré vo veci sponzorských darov uskutočnili kontrolné orgány žalovanej, ministerstva zdravotníctva i Úradu na dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, ktoré súd vzal do úvahy ako nespochybniteľné a jednoznačné s tým, že závery a zistenia kontrolných skupín nemôže nijako spochybňovať, či preskúmať ich správnosť alebo pravdivosť. Dovolateľ však zdôraznil, že z ich záverov vyplýva, že nie konkrétne žalobca, ale žalovaná a jej vedúci zamestnanci porušili právne predpisy, pretože oni vyhotovovali a podpisovali „sponzorské zmluvy“, oni schvaľovali mesačný plán hospitalizácii, denný plán operácií s označením

„sponzorov“, oni hospodárili s prostriedkami získanými z darov atď. Na uvedený vzťah medzi opatrením žalovanej a podkladmi pre jeho vykonanie treba aplikovať závery týkajúce sa zodpovednosti za hodnotiaci úsudok autora zásahu. Právna teória vychádza z toho, že ak autor hodnotiaceho úsudku vychádza zo skutočností, ktoré sú nesprávne alebo neúplné alebo chybné, zodpovedá aj za takýto hodnotiaci úsudok, pretože z hľadiska následku aj odvolaním sa na prameň informácií alebo vlastnú úvahu, poškodzuje záujmy chránené § 11 a nasl. Obč. zákonníka. Z uvedených dôvodov podľa § 243e ods. 1 O.s.p. v spojení s § 243f písm. b/ a c/ O.s.p., generálny prokurátor žiadal vyhovieť mimoriadnemu dovolaniu a zrušiť rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 12. júna 2007 sp. zn. 5 Co 175/2006 a rozsudok Okresného súdu Bratislava II z 25. januára 2006 sp. zn. 45 C 113/2005-297 a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie.

Žalobca sa vo vyjadrení k opravnému prostriedku generálneho prokurátora Slovenskej republiky stotožnil s mimoriadnym dovolaním a navrhol mu vyhovieť. Vo svojom vyjadrení poukázal na rozhodujúce okolnosti charakterizujúce porušenie zákona zo strany súdov. Keďže výrok rozsudku krajského súdu, ktorým nepripustil zmenu petitu, nebol mimoriadnym dovolaním generálneho prokurátora napadnutý, jeho námietka, že mu týmto postupom krajského súdu bola odňatá možnosť konať pred súdom (v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.) je právne irelevantná. Za správny považuje názor generálneho prokurátora o nepreskúmateľnosti rozsudku krajského súdu (§ 157 ods. 2 O.s.p.), čo odporuje aj základnému právu na súdnu ochranu podľa čl. 46 Ústavy SR. Súdny porušili zákon, ak došli k záveru, že žalobca sa nemôže domáhať zrušenia opatrení vykonaných žalovanou, pretože ide o právne úkony urobené v rámci pracovnoprávneho vzťahu, pretože aj podľa početných prameňov súdnej judikatúry a právnej teórie zásahom môže do osobnosti človeka byť akékoľvek konanie upravené nielen v oblasti občianskeho práva, ale aj opatrenie alebo právny úkon vykonaný v pracovnoprávnej oblasti, ktorý je v rozpore s právnym poriadkom a je objektívne spôsobilý vyvolať následky týkajúce sa osobnosti občana. Nesprávne súdy zamietli žalobu aj v časti satisfakčného nároku na ospravedlnenie z dôvodu, že textu ospravedlňujúceho listu môže súd vyhovieť buď v celku alebo ho musí zamietnuť, pretože súd nemôže vyhovieť žalobe iba čiastočne; v tomto smere poukázal na v podnete citované pramene judikatúry [(napríklad rozsudok Krajského súdu v Ostrave z 11. septembra 2001 sp. zn. 23 C 54/2001 (Právní rozhledy č. 5/2002) alebo rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5 Cdo 39/2000 (Zo súdnej praxe 45/2003)]. Dovolanie dôvodne vytýka nesprávnosť záveru súdov, že súdy nemôžu závery a zistenia kontrolných skupín nijako spochybňovať a preskúmať ich správnosť alebo pravdivosť a vzhľadom na

túto tézu nevykonali žiadne dokazovanie na zistenie skutočného stavu veci vo vzťahu k namietaným opatreniam žalovanej. Pokiaľ ide o jeho tvrdenia, príklady a dôkazy o medializácii jeho prípadu, tieto uvádzal len na potvrdenie toho, akou intenzitou boli nepravdivé informácie žalovanej šírené, aký záujem vyvolal tento prípad prostredníctvom tlače, rozhlasu, televízie, internetu u obyvateľstva, ako dlho sa tento záujem prejavoval, čím chcel demonštrovať svoj oprávnený nárok na finančné zadosťučinenie.

Žalovaná označila rozhodnutia napadnuté mimoriadnym dovolaním generálneho prokurátora Slovenskej republiky za vecne správne. Jej právne úkony boli vykonané lege artis, preto nimi nemohli byť porušené práva chránené § 11 Obč. zákonníka. Z jej strany neboli nikdy v médiách prezentované žiadne obvinenia voči žalobcovi, ktoré by bolo možné považovať za neoprávnený zásah do práva žalobcu na ochranu osobnosti. Nesúhlasila s názorom generálneho prokurátora, že v konaní nebol preukázaný vzťah žalobcu ku skutočnostiam, ktoré boli obsahom záverov jednotlivých kontrolných orgánov vo veci sponzorstva pacientov a uprednostňovania termínov operácií a drahších implantátov. Vo svojom vyjadrení k dovolaniu znovu podrobne rozviedla dôvody, ktoré z jej strany ako zamestnávateľa viedli k opatreniam, zrušenia ktorých sa žalobca domáhal v konaní o ochranu osobnosti a poukázala na zistenia kontrolných orgánov a závery vykonaných šetrení v súvislosti s konaním žalobcu. Trvala na tom, že žiadne vyhlásenia súvisiace s konaním alebo nekonaním žalobcu pri vyberaní sponzorských darov médiám neposkytla. Žalobca sám kontaktoval médiá a popieral priamu účasť na vyberaní sponzorských darov a svoju zodpovednosť za existujúci stav napriek tomu, že ho nikto priamo neobviňoval. Mediálny tlak na žalovanú nastal až potom, keď sa prvýkrát pre médiá vyjadril žalobca. Žalovaná navrhla po vykonanom dokazovaní „návrh na ochranu osobnosti podľa § 11 Občianskeho zákonníka v celom rozsahu zamietnuť“.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd rozhodujúci o mimoriadnom dovolaní (§ 10a ods. 3 O.s.p.) po zistení, že tento opravný prostriedok podal generálny prokurátor Slovenskej republiky (§ 243e ods. 1 O.s.p.) na dovolacom súde v lehote jedného roka od právoplatnosti rozhodnutia súdu (§ 243g O.s.p.) proti rozhodnutiu, ktoré môže napadnúť týmto opravným prostriedkom, preskúmal napadnutý rozsudok odvolacieho súdu a rozsudok okresného súdu bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243i ods. 2 O.s.p. v spojení s § 243a ods. 1 O.s.p.) v rozsahu podľa § 243i ods. 2 O.s.p. v spojení s § 242 ods. 1 O.s.p. a dospel k záveru, že mimoriadne dovolanie je opodstatnené.

V zmysle § 243f ods. 1 O.s.p. môže byť mimoriadne dovolanie podané iba z dôvodov, že a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237 O.s.p., b/ konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c/ rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací súd je viazaný nielen rozsahom mimoriadneho dovolania, ale i v mimoriadnom dovolaní uplatnenými dôvodmi.

Vzhľadom na zákonnú povinnosť (§ 243i ods. 2 O.s.p. v spojení s § 242 ods. 1 druhá veta O.s.p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p., neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na posúdenie dovolacieho dôvodu uvedeného výslovne v mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky (§ 243f ods. 1 písm. b/, c/ O.s.p.), ale sa zaoberal aj otázkou, či konanie v tejto veci nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 O.s.p. Žiadna z týchto väd nebola v mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky namietaná a v konaní o tomto opravnom prostriedku nevyšla najavo.

Dovolací súd ďalej skúmal aj vzhľadom na uplatnený dovolací dôvod, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom tzv. inou vadou konania. Za inú vadu konania (§ 243f ods. 1 písm. b/ O.s.p.) sa považuje procesná nesprávnosť, ktorá je (rovnako ako vady konania taxatívne vymenované v § 237 O.s.p.) dôsledkom porušenia procesných noriem upravujúcich občianske súdne konanie, ktorá ale (na rozdiel od nich) nezakladá tzv. zmätočnosť rozhodnutia. Za inú vadu treba považovať aj nerešpektovanie ustanovení zákona, ktoré predpisujú spôsob vykonania dokazovania jednotlivými dôkaznými prostriedkami, lebo takto „vykonané“ dokazovanie nemôže byť dostatočným podkladom pre hodnotenie dôkazov (§ 132 O.s.p.), rovnako pre rozhodnutie súdov vo veci samej podľa tretej časti Občianskeho súdneho poriadku a napokon pre posúdenie správnosti rozhodnutia súdu nižšieho stupňa súdom vyššieho stupňa podľa štvrtej časti Občianskeho súdneho poriadku.

Dokazovanie vykonáva súd na pojednávaní (§ 122 ods. 1 O.s.p.). Za dôkaz môžu slúžiť všetky prostriedky, ktorými možno zistiť stav veci, najmä výsluch svedkov, znalecký posudok, správy a vyjadrenia orgánov, fyzických osôb a právnických osôb, listiny, ohliadka a výsluch účastníkov; pokiaľ nie je spôsob vykonania dôkazu predpísaný, určí ho súd (§ 125

O.s.p.). Dôkaz listinou sa vykoná tak, že ju alebo jej časť na pojednávaní predseda senátu prečíta alebo oznámi jej obsah (§ 129 ods. 1 O.s.p.).

Z odôvodnenia rozsudku súdu prvého stupňa, ktorý žalobu zamietol vyplýva, že ku skutkovým zisteniam, na ktorých založil svoje rozhodnutie, dospel na základe dokazovania, ktoré vykonal, ako uvádza v rozsudku „výsluchom žalobcu, prednesom jeho právneho zástupcu, povereného zástupcu žalovaného, oboznámením sa s listinnými dôkazmi v spisovom materiáli, a to pracovnou zmluvou z 1. januára 2004 uzavretou medzi účastníkmi, rozhodnutiami žalovanej z 18. apríla 2005 o zákaze výkonu zdravotníckej činnosti, z 3. mája 2005 o dočasnom prerušení výkonu práce a z 24. mája 2005 o predĺžení rozhodnutia o dočasnom prerušení výkonu práce, protokolmi o výsledkoch kontrolných zistení a ďalšími listinnými dôkazmi založenými v spise“. V prejednávanej veci sa na súde prvého stupňa uskutočnili dve pojednávania (7. októbra 2005 a 25. januára 2006, na ktorom došlo k vyhláseniu rozsudku), obsah zápisníc z týchto pojednávanií však nesvedčí o tom, že by súd vykonal (vôbec nejaké) dokazovanie uvedenými listinami, na ktoré sa odvoláva súd prvého stupňa v odôvodnení svojho rozhodnutia; to sa vzťahuje aj na samotné písomné opatrenia žalovanej, zrušenia ktorých sa žalobca domáhal žalobou (založené na č.l. 8-12 spisu), protokoly a zápisnice zo šetrení vykonaných viacerými subjektami (založené na č.l. 27-44, 194-223 spisu), zo záverov ktorých žalovaná vychádzala pri ukladaní vyššie označených opatrení, odstránenia následkov ktorých sa žalobca v tomto konaní domáhal. Na odvolacom súde sa uskutočnili dve pojednávania, na pojednávaní 22. mája 2007 predsedníčka senátu podala správu o doterajšom priebehu konania, zástupca žalobcu predniesol odvolanie a právna zástupkyňa žalovanej sa vyjadrila k veci. Ani na pojednávaní 21. júna 2007, na ktorom bol vyhlásený rozsudok, odvolací súd sám dokazovanie listinnými dôkazmi nevykonával a napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil bez toho, aby dbal o odstránenie uvedenej vady dokazovania v konaní pred súdom prvého stupňa. V takom prípade nevykonanie dokazovania listinnými dôkazmi predloženými účastníkmi konania procesne prípustným spôsobom, má závažné procesné dôsledky, lebo súd nerešpektovaním spôsobu, ktorý zákon predpisuje pre vykonanie dokazovania niektorým dôkazným prostriedkom (§ 126 O.s.p. až 130 O.s.p.) zaťažuje konanie vadou v zmysle § 243f ods. 1 písm. b/ O.s.p. Tým, že súdy oboch stupňov vyvodili skutkové zistenia z dokazovania, ktoré nebolo vykonané v súlade s § 129 ods. 1 O.s.p., zaťažili konanie procesnou vadou majúcou za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Z vyššie uvedeného potom vyplýva, že odvolací súd (a rovnako ako pred ním aj súd

prvého stupňa) nemal pre svoje právne závery dostatočné skutkové podklady a jeho rozhodnutie nemôže byť považované za správne.

Podľa právneho názoru dovolacieho súdu je v dôsledku toho predmetné súdne konanie zaťažené procesnou vadou majúcou za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 243f ods. 1 písm. b/ O.s.p.). Na túto vadu konania musel dovolací súd prihliadnuť (§ 242 ods. 1 O.s.p.); so zreteľom na ňu nemal inú možnosť než dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu ako aj ním potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie (§ 243i ods. 2 O.s.p. v spojení s § 243b ods. 1, 3 O.s.p.).

Vzhľadom na dôvod, pre ktorý dovolací súd zrušil rozsudok odvolacieho súdu spolu s rozsudkom súdu prvého stupňa, nezaoberal sa opodstatnenosťou dovolacej námietky generálneho prokurátora, že rozsudok odvolacieho súdu je postihnutý inou vadou konania v zmysle § 243f ods. 1 písm. b/ O.s.p., prejavom a dôsledkom ktorej je tiež nepreskúmateľnosť odôvodnenia dovolaním napadnutého rozsudku krajského súdu. Dovolateľom napadnutý rozsudok odvolacieho súdu nebolo možné v dovolacom konaní podrobiť prieskumu ani z hľadiska správnosti zaujatých právnych záverov (§ 243f ods. 1 písm. c/ O.s.p.), lebo skutkové zistenia súdov vyplývajúce zo spisu nedávajú (vzhľadom na už vyššie spomenutú tzv. inú vadu konania pri zisťovaní skutkového stavu) pre toto posúdenie dostatočný podklad.

V novom rozhodnutí rozhodne súd aj o trovách pôvodného a dovolacieho konania (§ 243i ods. 2 O.s.p. a § 243d ods. 1 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 29. júna 2009

JUDr. Daniela Sučanská, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková